

גליון רכ"ט
שנה ו' תשע"ז

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלס"א

תודה למספרת קליטן על אישור לפרסום בתמונה

סיפורי חז"ל

וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב בטרם מלך דוד על ישראל, ישב יום אחד בגנו וראו עיניו צרעה אוכלת עכביש, רבונו של עולם פנה דוד אל הקב"ה בתמיהה, מה הנאה בכריות הללו שבראת בעולמך? הן הצרעה מפסדת דבש ואין בה כל הנאה, והעכביש, אמנם אורג כל העת אך אין מעשה טויתו יוצר לבוש. השיבו הקב"ה: דוד, לועג אתה לבריות אלו? בוא תבוא השעה שתצטרך להן! ואמנם - כך היה, כשנחבא דוד במערה מפני שאול מלך ישראל, שלח הקב"ה עכביש שיארוג חוטיו על פי המערה ויסגרנה, והנה קרב שאול אל פתח המערה, וכראו עיניו את קורי העכביש המכסים את הפתח, אמר: בוודאי לא נכנס לכאן איש, אילו היה נכנס היו קורי העכביש נקרעים, ומיד פנה והלך משם. בלי שמצא את דוד. ובפעם אחרת, כשראה דוד את שאול שוכב וישן בתוך מעגל אנשיו, היה שר צבאו אבנר בן נר ישן בפתח האהל, ראשו בצידו האחד של הפתח ורגליו בצד שנגדו, והיו רגליו זקופות, נכנס איפוא דוד בין רגליו, נטל את צפיחת המים וביקש לצאת, אך בדיוק בזה הרגע פשט אבנר את רגליו וכיסא את גופו של דוד, עד כי היו שתי הרגלים עליו כשני עמודים גדולים, ביקש דוד רחמים מלפני הקב"ה: קלי קלי למה עזבתני! מיד עשה הקב"ה נס: שלח את הצרעה וזו עקצה את רגלו אבנר, מעצמת העקיצה מיהר אבנר לזקוף את רגליו, ודוד הצליח לצאת. באותה שעה שיבח דוד את ה' וכך אמר: רבש"ע מי יעשה כמעשיך וכגבורותיך, שכל מעשך נאים.

פרשת השבוע

הלוי תשובה ניצחת, שיר קטן אינו יכול לדעתך להיכתב מאליו, ואילו העולם כולו יתכן שייברא מאליו? נכלם הגוי ולא היתה לו עוד ברירה אלא להודות בטעותו.

ויקרא ה' אלקים אל האדם ויאמר לו איכה (ג' - ט')

מסופר: כאשר ישב הרה"ק בעל התניא זיע"א בבית הסוהר בפטרסבורג, בא אליו השר הממונה על בית הסוהר לחקור אותו, ראה השר את פני בעל התניא כשהוא שקוע בהרהוריו, הבין כי איש קדוש לפניו, השר היה פקח וידע גם קצת ללמוד, אמר לבעל התניא יאמר נא לי פירוש הפסוק ויקרא אלקים אל האדם ויאמר לו איכה, וכי לא ידע השי"ת איפה הוא? ענה לו בעל התניא: האם מאמין אתה שהתורה היא נצחית וקיימת בכל זמן, בכל דור ובכל אדם, אני מאמין בזה, השיב השר. אמר לו בעל התניא, בכל זמן קורא השי"ת לכל אדם ואומר לו, איכה איה אתה בעולם, כמה שנים עברו עליך, ומה עשית בהן, הרי אתה חי כבר כך וכך שנים ונקב בדיוק את גילו של השר, האם היטבת למישהו, השר נתפעל מאד מהפירוש, והמליץ אח"כ לפני הקיסר על בעל התניא שהוא חכם גדול ואיש אלקים, ולפי דעתו רק עלילת שווא טפלו עליו.

בראשית ברא אלקים את השמים וגו' (א' - א')

מסופר על רבי יהודה הלוי זיע"א גאון שירת ישראל בספרד, שחי בשכנותו של גוי שאף הוא להבדיל היה משורר, וגוי זה טען ברוב סכלותו שהעולם נברא מאליו, ויכוחים רבים התנהלו בין רבי יהודה הלוי לבינו על הנושא הזה, אך לא עלה בידי רבי יהודה לשכנעו ולשנות את השקפתו. באחד הימים חיבר המשורר הגוי שיר, וכשהגיע לשורות הסיום לא ידע כיצד יסיימו. יצא אפוא לטייל בגינתו, הרהר בשיר שחיבר וחשב על סיום מוצלח, בדיוק באותה שעה עבר רבי יהודה הלוי בסמוך לבית המשורר, ומבעד לחלון ראה את השיר הבלתי גמור מונח על השולחן, ומיד הוסיף בשולי הגליון שורות של סיום מוצלח ביותר.

כששב הגוי מטילו מצא להפתעתו את השיר המושלם, אך לא ידע כמובן מי עשה זאת, בהתרגשות מרובה מיהר אל שכנו רבי יהודה וסיפר לו את הדבר, מדוע אתה מתפלל? צינן רבי יהודה את פליאתו הנרגשת, בודאי נעשה הדבר מאליו, לא יתכן כדבר הזה, אמר הגוי שיר איננו יכול להיכתב מאליו. ובכן השיב לו רבי יהודה

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 6:30 ת"א: 6:31 ר"ת: 7:09

פרשת בראשית

זמני כניסת השבת
ירושלים: 5:17 ת"א: 5:32

מובר הירקות שהפך לרופא מהולל

לפני שנים רבות חי בבגדד סוחר ירקות יהודי עני ששמו אברהם, לאברהם היתה חנות קטנטנה בשוק העמוס בבגדד בה מכר ירקות שגידל בגינתו, כולם הכירו את אברהם הירקן ואהבו אותו מאוד. לא היה עוד סוחר בשוק עם שם טוב כמוהו, הוא השתדל למכור את סחורתו במחירים השווים לכל נפש, הוא שקל את הירקות במידה ובמשקל. אע"פ שלאברהם לא היתה פרנסה בשפע, הוא תמיד היה מרוצה וידידותי אל כל האנשים, התנהג ביראת שמים והשתדל למצוא חן בעיני אלוקים ואדם. אברהם הכיר את כל לקוחותיו היהודים וערבים כאחד, ונהוג היה להתעניין ולשאול לשלום ילדיהם ונכדיהם, תמיד היתה בפיו מילת עידוד טובה לכל אחד, והאנשים העריכו אותו והחזירו לו טובה בשל כך, כאשר היתה אשתו מתלוננת לפעמים על הצמצום בו הם נאלצים לחיות, היה אברהם משיב לה ברכות: האם את רוצה שאגרום לקנאה בעיני הבריות, ברוך השם הרי יש לנו מה לאכול ויש לנו גג מעל לראשנו ונחת מילדינו, אל נא נתלונן. אברהם אמנם הסתפק במועט ושמח בגורלו, אך המלאכים בשמים שנוצרו כתוצאה ממעשיו הטובים, המליצו טוב בעדו ותבעו מבית דין של מעלה לתת לו קצת מהשכר המגיע לו על קיום המצוות. בית הדין קיבל את ההמלצה והוחלט שאברהם יזכה בברכת העושר בחייו, אפילו השטן לא יכול היה להגיד משהו בגנותו של אברהם, להיפך, השטן הערמומי חשב בליבו הבה נראה כיצד יתנהג אברהם האם יעמוד בצדקתו כאשר יתעשר? מניסיונו ידע השטן כי קל לו יותר להסתדר עם עשירים מאשר עם עניים מרודים.

בלילה ההוא נדדה שנתו של הכליף הגדול השליט של הממלכה, הוא עלה לגג ארמונו שם היתה גינה יפה מלאה בפרחים וצמחים שונים המפיצים ריח משכר, הכליף התיישב בכורסה והביט בכוכבים, לידו ישב האסטרוולוג האישי שלו, כפי שהיה נהוג האסטרוולוג היה מביט בכוכבים ובמזלות ואומר לכליף את עתידו האישי, אסטרוולוג זה היה שונא ישראל ותמיד היה משתדל לחפש איזה אות או סימן שיוכל לפרשו שעל הכליף לגזור גזירות קשות נגד היהודים שבארצו, הוא התאמץ למצוא הוכחה לכך שהכליף חייב לגרש את כל היהודים, אולם עד כה לא הצליח במשימתו המרושעת, עתה כשעמדו שניהם על גג הארמון והביטו בכוכבים, הבחינו לפתע בכוכב שורח בקצה השמים ולאחר מכן נפל למטה וכבה, הכליף נחרד למראה ודרש מהאסטרוולוג הסבר מייד על התופעה, הלה לא איבד רגע כדי לבצע את זממו, אדוני המלך אמר, האם ראית שלכוכב שנפל היו שש קצוות הרי זה הכוכב היהודי המגן דוד, לא שמת לי לב לכך השיב הכליף, אולם מה פירושו של דבר לדעתך, פירושו של דבר כי כוכבם של היהודים במדינתך דעך ולכן עליך להוציא מיד צו מלכותי הקובע כי על כל היהודים מנער ועד זקן לעזוב את המדינה תיכף ומיד, ולא לשוב אליה יותר, הסביר האסטרוולוג. אבל האזרחים היהודיים נאמנים לי, משלמים מיסים ומביאים ברכה לארץ, כיצד אוכל לגרשם סתם כך ללא כל סיבה? שאל הכליף. אדוני הכליף, דע לך כי הכוכבים בשמים אינם משקרים, נשקפת סכנה גדולה לך ולממלכתך אם לא תעשה מה שציוו עליך מן השמים, כל הצלחתך בעתיד תלויה בדבר זה. אולם אני שמעתי כי היהודים נמצאים מחוץ לשליטת הכוכבים והמזלות, אין מול לישראל נאמר עליהם, כי האלוקים בעצמו משגיח על בני אברהם, ואינו מוסר את גורלם לכוכבים ומזלות, אם כן אולי זה לא היה הכוכב שלהם אמר הכליף הנרגש, "הכליף החכם והנבון צודק כתמיד" אמר האסטרוולוג הערמומי, אולם תרשה לי לומר כי דבר זה לפיו אין ליהודים מול משלהם זה רק אם הם מתנהגים בחיי היום יום על פי תורה ומצוות, אזי הם עומדים מעל לכוכבים והמזלות ונמצאים תחת השגחתו הישירה של

הבורא, אולם אם לא, אז הבורא גם הוא מסב את פניו מהם ואז אינם שונים במזלם מכל שאר העמים. אם כך הוא הדבר השיב הכליף, עליך להוכיח לי כעת שני דברים, ראשית שהיהודים אינם שומרים את מצוות התורה, שנית שמזלם בגד בהם, אם תוכיח לי את שניהם אוציא מיד צו לגירוש היהודים, באיזו הוכחות תסתפק אדוני הכליף? שאל האסטרוולוג בהירות, אתה החכם ביותר בכל מלכותי השיב לו הכליף, ואני סומך עליך בענין זה. האסטרוולוג שקע בהרהורים ולאחר מכן אמר: הבה נמצא יהודי עני מרוד וירא שמים, הכליף יקרא לו ויטיל עליו לעסוק במקצוע שאין לו כישורים לגביו, אם ישחק לו המזל והוא יצליח בכך ואף יתעשר, ויחד עם זאת יישאר ירא שמים ושומר מצוות כמקודם, סימן הוא כי אין הצדק עימי במקרה כזה אני מתחייב בנפשי. כך יעשה אמר הכליף, ונתן בכך את הסכמתו להצעתו המקורית של האסטרוולוג.

למחרת בבוקר יצא הכליף מהארמון בלוויית יועצו האסטרוולוג, כששניהם מחופשים בבגדים פשוטים, הם יצאו לרחובות בגדד ועד מהרה הגיעו לשוק, שם פנו אל אנשים שונים ושאלו מי כאן החנווני העני ביותר, התשובה היתה פה אחד: "אברהם הירקן", לשאלה נוספת ששאלו מי הוא ההגון והירא שמים ביותר בקרב החנוונים? היתה התשובה זהה "אברהם הירקן", בשום לארמון שלח הכליף לקרוא לאברהם הירקן היהודי, הלה הופיע בפני השליט כשהוא רועד מפחד, מה שמך? שאל הכליף, שמי אברהם, השיב, מה משלוח ידך? סוחר בירקות, השיב אברהם, אולם כאשר הכליף המשיך ושאל אם הוא רוצה להיות רופא, לא השיב, כי חשב כי לועגים לו והכליף חומד לצון על חשבונו, הכליף אמר כי כוונותיו רציניות ביותר ואמר לו: מעכשיו אתה רופא ושמך יהיה "דוקטור אברהם". לשוא ביקש אברהם רחמים וטען כי הדבר היחיד שהוא מבין בו, קצת זה ירקות למיניהם וסוגיהם. הכליף עמד בשלו ואמר כי דבריו הם פקודה שאין עליה עוררין, הוא ציווה על אברהם ללכת לעבוד חודש כרופא ולאחר מכן לחזור ולדווח לו על מעשיו במקצועו החדש.

אברהם בא לביתו אבל וחפוי ראש, הוא היה חיוור כסיד ועצוב, אשתו הביטה בו והיתה בטוחה שהוא חולה וזקוק לטיפול רפואי, אברהם סיפר לה על הדו שיח המוזר שהיה לו עם הכליף, אם כך הוא הדבר הרי שאין מה לעשות, אמרה, אם הכליף רוצה שתהיה רופא עליך להיות רופא, הוא יכול להרשות לעצמו לצחוק ממך, הוא מינה אותך לתפקיד רופא ואין לך ברירה אלא לקבל את הדין. אברהם שמע בקול אשתו מכר את החנות הקטנה, לווה קצת כסף קנה לעצמו בגדים חדשים, ושכר דירה נאה באחד הרבעים המהודרים של בגדד, הוא תלה שלט על הדלת "אברהם הרופא" וישב והמתין לפציינטים, וראה איזה פלא, מיד החלו לבוא אנשים שונים, וכל אחד מתלונן על מיחוש זה או אחר, רוב החולים היו סוחרים עשירים שהתלוננו על כאבי ראש כאבי בטן, נדודי שינה וכו' אברהם האזין לכולם בתשומת לב, לאחד מהם אמר כי הוא דואג יותר מדי וכתוצאה מכך הרגשתו הרעה, לכן עליו לשים מבטחו בה ולא לאכול את עצמו, לשני אמר כי הוא אוכל יותר מדי וכי עליו לאכול במשך שבוע ימים רק ירקות ופירות, לחולה אחר נתן תרופה שהכין בעצמו בקבוק קטן ובו סירופ שהכין ממיץ ירקות ופירות, ופלא גרר פלא לתרופותיו ועצותיו של אברהם היתה השפעה לא רגילה, הרופא החדש נתפרסם ברחבי העיר בגדד ואנשים סיפרו נפלאות על כוחו לרפא חולים, ולא פחות מזה על גישתו האנושית לחולים, הוא לא לקח מחירים גבוהים, כל אחד שילם כפי יכולתו ואילו עניים קיבלו אצלו טיפול רפואי חינם. מובן מאליו כי לאברהם היתה פרנסה בשפע, חולים עשירים שהיו אסירי תודה על טיפולו שילמו לו ביד רחבה ושלחו לביתו מתנות יקרות ערך, אולם ההצלחה הבלתי צפויה לא סחררה את ראשו, הוא לא שכח את לקוחותיו העניים שהיו קונים ממנו ירקות, ומפעם לפעם שלח להם ירקות, הוא גם נתן הרבה צדקה בסתר ונשאר יהודי צנוע עני וירא שמים כפי שהיה.

צ'ישל ונמשל

חשיבות תפילה בזמנה

משל לכפרי אחד ולו בת יחידה וחביבה, ומילדותה נתן דעתו לחסוך עבורה כסף עבור נדוניה נכבדה, מה עשה, ייחד קופסה נאה, וכל שטר כסף חדש ויפה שהצליח לחסוך הניח בתיבה, כך עשה חודש אחר חודש, שנה אחרי שנה, וחפסת שטרי הכסף הלכה ותפחה. כשהגיעה הבת לפרקה פתח הכפרי את התיבה והוציא חופן שטרות נאים, בוהקים כחדשים, נסע אל העיר הגדולה ונכנס לחנות יקרה ובחר לעצמו את היקרות שבסחורות, והושיט את השטרות לתשלום, מאן המוכר לקבלם בטענה שאין הוא מכיר את השטרות, התמרמר האיש ואמר: הלא כסף כשר הוא וחוקי הוא, בעמלי הרווחתי, ובמשך שנים חסכתי, משכו בכתפיהם ואמרו: אנחנו לא יודעים, לך לעיר הגדולה אולי שם יחליפו יאמרו לך שהכסף חוקי וימירו אותם בשטרות מוכרים. נסע האיש לעיר הגדולה ועלה לבנק הממשלתי וחיכה בתור, ראה אנשים באים עם שטרות בלויים וקרועים והחלפנים גוערים בהם "כלום כך שומרים על שטרות יקרי ערך, איך מניחים לתמונת הקיסר המתנוססת עליה להיקרע, עם כל זאת החליפו להם את השטרות בחדשים, יהודי זה שמח בלבו: אם כך נוהגים בשטרות בלויים וקרועים, ודאי יקבלו בסבר פנים יפות נאה את שטרותי החדשים והיפים.

כשהגיעו תורו הניח בדפלק את חבילת השטרות, נטלם הפקיד עלעל בהם והחזירם לידי, ואמר "אינם שווים מאומה". מחה הכפרי וזעק: במו עיני ראיתי כיצד החלפתם שטרות בלויים וקרועים, על אחת כמה וכמה שאתם חייבים לקבל את השטרות החדשים והנאים שלי. אמרו לו: הירגע, אתה צריך להבין שהשטרות שלך ישנים הם ונפסל מכבר מטעם הממשלה, ואבדו כל ערך גם אם חדשים ונאים הם, אבל הללו אמנם הביאו שטרות ישנים ובלויים אבל עודם בתקפם ושווים הם.

והנמשל: מי שעומד להתפלל תפילה בזמנה, גם אם היא מלאה קרעים ופגמים, גם אם יגערו ויוכיחו אותו, הרי זמן תפילה היא, ואם כיון בתחילתה ובסופה הרי היא בחוקתה, אבל מי שירבה בהכנות ובכוונות וביגין יעבור זמן תפילה, שוב לא יועיל אם תהא תפילתו מושלמת ונאה, שהרי לאחר נעילת שערים עלתה, והתפילה לא בזמנה.

(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

כך חלף לו החודש הראשון ואברהם הלך לארמון הכליף כדי למסור לו דין וחשבון על עבודתו הרפואית, בבואו לשער הארמון לא נתנו לו השומרים להיכנס באומנם כי הכליף חולה ואיש אינו יכול לראותו, אם כך אמר אברהם וודאי אתם חייבים לתת לי להיכנס אני הרי "אברהם הרופא", בעזרת ה' אשתדל לרפא את אדונינו המלך, מסתבר שגם שומרי הארמון שמעו על הרופא החדש המפורסם ומיד הכניסו אותו פנימה, בבואו לחדר של הכליף מצא אברהם את המושל שרוע על המיטה אוחז את צווארו בידו ומתפתל מכאבים, הסתבר כי הכליף בלע עצם של דג אולם העצם נתקעה בגרונו מבלי יכולת לבלוע או להקיא אותה, הוא הרגיש כאבים איומים וכל מאמצי הרופאים להוציא את העצם רק הרעו את המצב, הכליף גירש את הרופאים בחרפה באומרו כי אין הוא זקוק לעזרה מסוג זה וכי הוא יוכל למות בשקט מבלי שיבלבלו לו את המוח.

אדוני המלך אמר אברהם בנימוס אני אברהם הרופא באתי כדי... יותר לא היה יכול להמשיך, הכליף ששמע את שמו של אברהם הרופא פרץ בצחוק פרוע צחק וצחק עד שהשתעל והחל להקיא, יחד עם הכל הוא ירק גם את העצם שהייתה תקועה בגרונו, בן רגע נשתנה מצב רוחו של הכליף מן הקצה אל הקצה והרגיש טוב יותר וכאביו נעלמו כלא היו, הוא קפץ מהמיטה כשחיוך של אושר נסוך על פניו וחיבק את אברהם בשתי ידיו, אתה הצלת את חיי כיצד אוכל לגמול לך על כך אברהם יקירי, שאל הכליף המאושר את אברהם המופתע שניסה להתנצל באומרו שהוא לא עשה מאומה, ומי שבאמת הציל את חיי הכליף זה ה' יתברך שהוא רופא כל בשר ומפליא לעשות הוא זה ששלח רפואה לאדוני המלך אמר אברהם, אולם הוא הרי שלח את הרפואה על ירך ובאמצעותך אמר הכליף המאושר, וכיוון שכך הרי מעתה ואילך תהיה רופאי האישי. אולם יש לנו עדיין קטן לגמור עם היועץ המיוחד שלי, הלא הוא האסטרוולוג שיעץ לי את העצה הטובה בקשר לאחייך היהודים.

מיד שלח הכליף לקרוא לחוזה בכוכבים ואמר לו אתה ידידי התחייבת בנפשך ואבדת את ראשך בשל הרעה שיעצת על היהודים, אם אתה באמת חוזה בכוכבים הרי שהיית חייב לחוות התפתחות זו במהלך הכוכבים, אולם לי נדמה שאותו כוכב שנפל היה הכוכב האישי שלך. החוזה בכוכבים הפיל את עצמו לרגלי הכליף וביקש רחמים על נפשו, אולם הכליף אמר שהוא מפקיד את גורלו בידי אברהם הרופא, אדוני המלך אמר אברהם, במקצועי החדש כרופא ראיתי כבר הרבה אנשים חולים, אולם חולה שכזה במחלה אנושה כמו האסטרוולוג שלנו עדיין לא ראיתי, אולם נדמה לי כי גם הוא נרפה מעט ממחלתו האיומה השנאה העיוורת לעם היהודי, אני ממליץ שתהא נשמתו לשלל. הכליף מינה את אברהם הרופא במקום האסטרוולוג ליועצו והאסטרוולוג הנבוך הודה לאברהם הרופא.

צ'ין אדם לחברו

ואהבת לרעך כמוך

מסופר: פעם שאל הרה"ק רבי שלמה'קה מזוויהעל זיע"א את משמשו החשוב הרה"צ ר' אלי רוט זצ"ל, תאמר נא לי, מה הפשט בדברי רבי עקיבא (ירושלמי נדרים ט' ד') "זה כלל גדול בתורה ואהבת לרעך כמוך" אם הוא מזכיר "כלל גדול", כנראה שיש גם "כלל קטן", ומהו איפה ה"כלל הקטן", הוי אומר "מאי דלך סאני לחברך לא תעביד", שאף הוא נכלל בכללו של רבי עקיבא. ר' אלי החריש, והמתין להמשך מוצא פיו של רבו הקדוש. המשיך ר' שלמה'קה ואמר: ביאורן של דברים כך הוא. לדוגמא, כשתשמע שסוחר אתרוגים נודע הרוויח אלף דולר במסחר האתרוגים, אזי ה"כלל הקטן" דורש שענין לא תהיה צרה ברווחיו, כי "כל מה דעלך סאני לחברך לא תעביד", ואילו ה"כלל הגדול" הוא שלא רק שלא תכאב על רווחיו אלא אף תשמח בהם ותרגיש כאילו שלך המה "ואהבת לרעך כמוך" כמו שאתה אוהב את עצמך בפשיטות זה ה"כלל הגדול". ור' אלי סיים "ויכולתי להעיד על רבי כי רכש גם את ה"כלל הגדול".

להקל יסורים מיהודי

מסופר על הגאון רבי איסר זלמן מלצר זיע"א שמעשה והתיימר אחד הלמדנים להוכיח, על פירוש מסויים של רבי איסר זלמן שאינו נכון. ולא נתקררה דעתו עד שפרסם דבריו בירחון תורני והשתמש בביטוי שפירושו של רבי איסר זלמן משבש את האמת. משראה אחד התלמידים את דברי הלמדן המבקר, נודרו ובא אצל רבו עם תשובה ניצחת שיוכיח את צדקת דבריו של רבו. עיין רבי איסר זלמן בדבריו ואמר: אינני מתיר לך לפרסם דברים אלו, אותו למדן

מבקר, הוא יהודי מר נפש ומדוכא ביסורים, ועתה כשיכול להתפאר בכך שנצחני בהלכה - ישמש לו הדבר פורקן ועידוד כל שהוא לצרותיו, ואם יש בי היכולת לעשות לו טוב על לבו השבור ובכל להקל מעט מיסוריו, למה לא אעשה כן? .

כיבוד אם של האמרי אמת

פעם נסע ה"אמרי אמת" מגור זיע"א ברכבת, אמו נסעה אף היא ברכבת וישבה עם מספר נשים בקרון סמוך. תוך כדי נסיעה נטל הרבי את ידיו, סעד את סעודתו וברך ברכת המזון. כעבור זמן קצר נכנסה אמו לקרון, היא לא ידעה שזה עתה הוא אכל, והיא אמרה לו שעליו לאכול. ללא אומר ודברים קם הצדיק ממקומו, הוציא מהמזוודה פת לחם, נטל את ידיו ואכל. לא עלה כלל על דעתו לומר לאמו: אכלתי כבר.

הזהרו בבני עניים

בעל "בית הלוי" הגה"ק רבי יוסף דב סולוביצ'יק זיע"א התחבר בימי ילדותו לילדים בני עניים, הוא פרס להם מלחמו, שיחק עמם ועודד את רוחם. פעם ראתה אמו כשהוא נותן את פת הלחם שהביא עמו ללימודים, לילד עני. לשאלתה מדוע הוא עושה זאת? ענה הילד: בבוקר אכלתי לשובע ואם ירצה ה' גם בערב אוכל לשובע, חברי קיבל בבוקר בביתו רק לחם דל וגם בערב הוא לא יאכל כראוי. האם אין זה מן הראוי שאתן לו לחם בשעת הצהרים, כדי שלפחות ארוחה אחת ביום הוא יאכל כראוי?

הילולא דצדקיא

שבת קודש ב"ז תשרי רבינו יצחק הזקן בן רבינו שמואל (ר"י מבעלי התוספות) רבי אלעזר רוקח ב"ר שמואל שמעלקא (מעשה רוקח - תק"ב) רבי אריה לייב הכהן ב"ר יוסף (קצות החושן - תקע"ג)

יום שני ב"ט תשרי

שמעון הצדיק בן חוניו משיירי כנסת הגדולה הרה"ק רבי אברהם דוד מבוטשאטש ב"ר אשר אנשיל (דעת קדושים-תר"א) הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר חיים האגער (צמח צדיק - תרמ"ה)

יום רביעי א' מרחשון

רבינו יונה החסיד מגירונדי ב"ר אברהם (שערי תשובה) הגה"ק רבי יהודה לייב ב"ר ברוך אב"ד לאנצוט (תלמיד החווה - תקפ"ד) הרה"ק רבי ישכר דוב בעריש מוואלברוו ב"ר משה (עבודת יששכר - תרל"ח)

יום שישי ג' מרחשון

הרה"ק רבי ישראל מרוזין ב"ר שלום שכנא (תרי"א) הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב ב"ר נפתלי צבי (תרכ"א) הרה"ק רבי יהודה לייב מקאפוסט ב"ר מנחם מענדל בעל הצמח צדק (תרכ"ז)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

מסופר כשנסתלק הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א (יומא דהילולא ג' מרחשון), ישב אותה שעה ישב הרה"ק ה"צמח צדק" זיע"א בליובאוויטש, ופתאום קרע את בגדו. הרבנית התפלאה ושאלה לפשר הדבר? השיב לה כי רואה הוא שהרוזינאי הקדוש נסתלק וכי הוא רואה עצמו כאונן.